

DE WERKLOZEN AANPAKKEN !

Vacature (gratis weekend bijlage bij DM, LN, DS en waar nog) maakte voor Pasen zijn coverstory over “232 000 m/v afgeschreven voor een baan”, “de factuur van een falend beleid: 1,2 miljoen uitkeringstrekkers of 8 miljard euro per jaar” (voorpagina).

Het verhaal vangt aan met een bladzijde-grote foto van een echtpaar dat over de zeedijk wandelt, en blijkbaar het sociaal profitaat symboliseert.

Filip Michiels, joernalist van dienst, heeft zich goed ingedekt: hij laat de administrateur-generaal van de RVA aan het woord, interviewt vervolgens Fons Leroy, VDAB topman; citeert kort minister, maar reeds ex-, Josy Piette (CdH), en dan krijgen de werkgevers en de vakbonden elk een kolommetje (vertegenwoordigd door resp. Eric Vergeylen, kenniscentrum van VOKA; en onze Caroline Copers, Vlaams ABVV – maar die laatste is allesbehalve te spreken over wat Vacature gemaakt heeft van haar opmerkingen: “aan deze F. Michiels geeft ik geen interview meer”).

Het dossier is rijkelijk geïllustreerd met grafieken en blokdiagrammen, waar men bvb kan vinden dat er bij de 1,2 miljoen uitkeringstrekkers, 282.285 NIET werkzoekenden werkloos zijn; 111.668 werknemers met tijdskrediet, 111.651 mensen met loopbaanonderbreking – de lezers verliest er de tel bij, en de verontwaardiging over zoveel profiteurs en weggegooid geld stijgt tegen dat men het laatste verhaal bereikt. Alweer een paginagrote foto van een mevrouw die 50-plusser is en als lichtend voorbeeld wordt opgevoerd hoe het dan wel zou moeten: “ze knokte zich uit de werkloosheidsstatistiek, op eigen kracht”, maar “ontving van de VDAB amper 3 vacatures per jaar”. De aandachtige lezer verneemt dat ze op 49 jaar, na meer dan twintig jaar dienst “door omstandigheden” werkloos werd (zou dat soms een herstructurering geweest zijn?). Ze schreef zich in bij 10 uitzendkantoren, antwoordde netjes op de toegezonden vacatures (maar dus zonder succes blijkbaar), volgde seminars van de VDAB, deed vrijwilligerswerk, vertalingen...Na meer dan drie jaar (!) kreeg ze in januari een interimjob, en “dat is alvast een hele stap vooruit”. Ergens in deze exemplarische odyssee spreekt ze het zinnetje uit : “de werkgevers zitten al evenmin te wachten op een vijftigplusser die enige tijd uit het arbeidscircuit is verdwenen” .

Voor de lezer die aan dit laatste teveel aandacht zou schenken, worden oplossingen naar voor geschoven: “Bedrijven moeten werknemers langer in dienst houden. Wil een dergelijk retentiebeleid (sic!) echter aanslaan, dan moeten tegelijk een aantal mechanismen die ouderen onaantrekkelijk maken, in vraag worden gesteld: de diepe loonkloof tussen jong en oud, het algemeen maatschappelijk taboe om op latere leeftijd een stap terug te zetten, de extra verlofdagen of bijkomende arbeidsduurvermindering die oudere werkgevers in bepaalde sectoren nog duurder maken”. Vertaald in normaal nederlands: de werknemers moeten een aantal bevochten rechten afstaan en met minder tevreden zijn.

En natuurlijk enkele klassiekers: Activering !! Vlaanderen heeft minder werkloos dan Brussel en Wallonië, dus moet Vlaanderen meer bevoegdheden krijgen, die nu nog federaal zijn (bij de RVA: nl de uitkeringen schorsen). “Waarom wordt de stok niet consequent gebruikt tegen alle niet-inzetbare werkloos die geen medische excuses kunnen invoeren? Is het maatschappelijk verantwoord 232.000 niet-werkzoekende vergoede werkloos met rust te laten? En als we moeten vaststellen dat een aantal van hen intussen wel vrolijk in het zwart blijklust?”

Terwijl: “Het bedrijfsleven zoekt zich te pletter naar geschikte kandidaten”.

Niemand in dit dossier vraagt of er wel gepast werk IS voor al die langdurig en tijdelijke werklozen. Dat de eisen die bedrijven stellen (jaren ervaring bvb), en de ronkende namen die tegenwoordig allerlei nieuwe functies dragen (kijk maar eens in Vacature!), niet aansluiten bij de opleidingen en jobs van weleer. En indien de bedrijven echt zo om werknemers verlegen zitten, zouden ze misschien betere voorwaarden kunnen aanbieden, zoals ze wèl voor managers en experts doen; ze zouden zelf de gewenste opleiding op maat kunnen geven – maar misschien hebben veel “human resource managers” al beslist dat ze toch liever Polen en Indiërs willen in plaats van die luie Belgen. Nochtans spreken de cijfers in Vacature voor zichzelf: er zouden 95000 openstaande vacatures zijn, tegenover 458.378 werkzoekenden en 232.285 niet-werkzoekenden, samen 690.662 vergoede werklozen.

Hoe kan men die in godsnaam aan voltijsd betaald werk helpen? Kunnen de mensen niet rekenen?

(NB: Cijfers over vacatures moeten met een grote korrel zout worden genomen, zie op de Spa-Rood website: Hoeveel vacatures in de bouw? En mijn stuk in De Tijd <https://archive.ugent.be/handle/1854/7577>; verder op Sp-aRood:

www.sp-aarood.be/Economie%20&%20Arbeid/200407%20%20pleidooi%20voor%20verduurzaming%20van%20arbeid.html

Elke week lezen we over nieuwe afdankingen, en verhoging van de bedrijfswinsten dankzij de “besparingen”, dit wil zeggen minder personeel.

Niemand in dit dossier durft de vraag stellen (maar ja, het is de joernalist van Vacature die de vragen stelt; of werd er iets weggeknipt?) of bedrijven geen maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen jegens die honderduizenden mensen die met hun uitkering toch waarlijk niet in luxe leven en waarvan de koopkracht voor voeding, huur en verwarming overtuigend gedaald is. Hoe durven bedrijven pronken met hun gestegen winsten en tegelijk eisen dat uitkeringen geschrapt worden, dat afgedankte trouwe werknemers als schuldigen behandeld worden, en dat betaalde vakantiedagen, anciënniteitsrechten en bevorderingsfuncties worden afgeschaft – zonder, wel te verstaan, enige waarborg op bijkomende arbeidsplaatsen.

(NB: Er zijn uitzonderingen: ik dacht dat Volkswagen meerdere jaren bestaanszekerheid heeft beloofd in ruil voor arbeidsduurverlenging, aanvaard door de vakbonden. Dat was ook een duidelijke fout in het Generatiepakt: de bedrijfswereld kreeg honderden miljoenen voor “begeleiding” maar gaf geen waarborg op nieuwe jobs).

Merkwaardig ook dat de positieve macro-economische impact van de werkloosheids- en andere uitkeringen niet ter sprake komt. Inderdaad worden deze bedragen door hun ontvangers meteen weer uitgegeven (spaargeld houdt men van een uitkering niet over...), dit wil zeggen: ze komen terecht...in de bedrijfswereld, waarvan ze de afzet in stand houden – zij het niet van luxeproducten, maar daarvoor is er koopkracht bij de hogere inkomens. Omgekeerd, indien de uitkeringen zouden verminderd worden en het geld aan de bedrijven geschonken (bvb onder de vorm van een verdere verlaging van de sociale bijdragen en van de vennootschapsbelasting) – wat de werkgevers vragen – zou de consumptie naar beneden gaan, en dan pas zitten we in een recessie.

(verlaging van bijdragen en belastingen voor bedrijven worden gebruikt om de winsten te verhogen, leningen af te betalen en investeringen te doen; dit laatste onder diverse vormen zoals opkopen van andere bedrijven, terugkopen van eigen aandelen, nieuwe fabriek in het buitenland, of verdere automatisering waardoor het aantal jobs verder afneemt. Slechts een klein deel van de middelen is voor innovatie die nieuwe banen schept).

Het feit dat lonen en uitkeringen zorgen voor de afzet van de bedrijven, speelt in de redeneringen van bedrijfsleiders zelden een rol; zij lijken hoofdzakelijk bezig te zijn met de “reductie van de kosten”. Daarom mag het beleid van een ganse samenleving niet aan hen worden overgelaten.

Ons probleem is dat de media (bijna) helemaal in handen zijn van de commerciële sector en dat de joernalisten betaald worden om de belangen van hun broodheren te dienen – scoops, goede joernalistiek is pakkende joernalistiek -, waar gefocust wordt op de politici en op de “sociale profiteurs”, maar niet op de cruciale rol van het bedrijfsleven in het scheppen van werkloosheid.

Goed dat er websites zijn van ABVV en SP-a-Rood...

Frank Roels, 25/3/08.

PS: DM (3/4) publiceerde een ingezonden brief van Marianne Dhondt uit Brugge, die met 3 andere werknemers al maanden aan 't solliciteren is, omdat hun huidige aanstellingen teneinde lopen. Het gaat om een twintiger, dertiger, veertiger en vijftiger. Ze hebben ervaring, kennen 3 talen, bezitten een wagen...En *“na vele ontgoochelingen moeten we misschien vaststellen dat er gewoon geen jobs beschikbaar zijn (...) Aan de minister van Werk, de VDAB en alle instanties die beweren dat duizenden vacatures niet ingevuld geraken: waar zijn die vacatures?”*